

PLÁN VÝCHOVY A PÉČE

Dětské skupiny pro veřejnost při Marché Montessori z.s.
Dětská skupina Marché Montessori

1. Identifikační údaje

Název zřizovatele: Marché Montessori

Právní forma zřizovatele: zapsaný spolek

Telefon: +420 608441344

Dětská skupina Marché Montessori je realizována na adrese: K trnkám 2135/6, 143 00 Praha 4

E-mail: info@marche.cz, www.marche-montessori.cz, IČ: 01973479

Zpracovali: Petra Šlencová Bílská, Martin Šlenc

Platnost dokumentu: od 1. 3. 2021

2. Obecná charakteristika

DS se nachází v klidné části Modřan, v budově novostavby, se zahradou a herními prvky.

3. Podmínky výchovy a péče

3.1. Věcné podmínky

Vnitřní prostor

Vnitřní prostor je vybaven šatnou, hlavní místností s jídelnou, ložnicí, WC se sprchou a kuchyní. Hlavní místnost je určena pro pobyt v dopoledním bloku, servírování jídla, odpočinek a odpolednímu bloku. Zde jsou dětem volně k dispozici aktivity v otevřených policích na dostupném místě, vše je přizpůsobeno velikosti a síle dětí. Máme k dispozici také křečka, o které se společně s dětmi staráme. Děti tak mohou bezprostředně pozorovat život živého zvířete a mnohé se o něm dozvědět.

Zahrada

Vedle harmonicky připraveného prostředí uvnitř nabízíme propojení s venkovními aktivitami přímým vstupem na zahradu a terasu, která navazuje na hlavní místnost. Stojany s aktivitami přenášíme ven a děti mají možnost činnosti dělat venku na terase. Na zahradě je dostatek příležitostí a prostoru na volnou hru a pohyb dětí. Děti mají k dispozici trampolínu, dřevěný domeček se skluzavkou, lanovou prolézačku, houpačku, pískoviště a záhonky s květinami nebo námi pěstované ovoce a zeleninu. Postupně přidáváme další herní prvky. Na zahradě děti tráví čas především před obědem a během odpoledního bloku, před odchodem domů. Děti se snažíme zapojit do běžných činností – setí, zalévání, pletí, hrabání listí, sněhu, apod. Dle vlastní potřeby se mohou pohybovat venku i uvnitř a dělat přesně to, co v danou chvíli chtějí. Kontakt s přírodou, zeminou, rostlinami při sázení či zalévání nebo pozorování hmyzu, malých živočichů či ptáků je důležitou součástí jejich poznání.

Okolí

V blízkosti jsou smíšené lesy.

3.2 Psychosociální podmínky

Prostředí Marché Montessori je přizpůsobené potřebám nejmenších dětí, jejich vývoji, velikosti i síle. Vybavení třídy je plné krásných a reálných aktivit, jež děti lákají a přitahují. S radostí zkoumají a objevují, zdokonalují se v praktických dovednostech a podporujeme jev samostatnosti. K dětem přistupujeme individuálně a pomáháme, aby každé z nich naplno rozvíjelo své možnosti. Velký důraz klademe na bezpečí a důvěru v prostředí. Pomáháme dětem s osvojením sebeobsluhy, společně s rodinou pracujeme na zvládnutí hygienických potřeb.

3.3 Životaspráva

Snažíme se děti vést ke zdravému životnímu stylu. Děti mají denně dostatek pohybu, který zvyšuje jejich fyzickou odolnost a rozvoj hrubé motoriky. Podporujeme stravu, která odpovídá zásadám zdravého životního stylu (celozrnné pečivo, dostatek ovoce a zeleniny, etc.). Sladkosti do naší skupiny nepatří. Na dobrý pitný režim dohlíží personál, na výběr je vždy čerstvá voda nebo čaj. V rámci rozvoje samostatnosti se děti podílí na přípravě svých svačinek.

4. Systém organizace výchovy a péče

4.1 Harmonogram dne

V dopoledním bloku (programu) jsou dětem nabízeny aktivity a hry, kde děti mají možnost spontánně utvářet svou činnost a aktivity, které jsou dětem nabízeny pod vedením pečující osoby. Denní režim se přizpůsobuje aktuálním potřebám dětí a počasí. Po dopoledním bloku a pobytu venku následuje oběd, poté odpočinek a odpolední blok.

08:00 - 08:30 příchod dětí do DS, volný výběr aktivit

08:30 – 10:30 dopolední blok - rozvojové a poznávací aktivity, společné povídání si, čtení knih, básniček, říkanek, zpívání, tance, pohybových her, vč. svačiny a osobní hygieny.

10:30 – 11:30 pobyt venku, volná hra, rozvoj hrubé motoriky, zahradničení

11:30 – 12:15 hygiena a oběd

12:15 – 12:30 společný úklid po obědě, hygiena

12:30 – 14:00 odpočinek, čtení, vyprávění, u nespících dětí odpolední blok

14:00 – 14:30 úklid, odpolední svačina, volná hra a aktivity, pobyt venku

Vyzvedávání dětí probíhá mezi 12:15 – 12:30 hodin a 14:00 – 14:30. Časový harmonogram může být upraven podle potřeb kolektivu dětí.

4.2 Aktivity pod vedením lektora

Program vychází z filozofie Marie Montessori. Každý měsíc dochází k proměnám části nabídky aktivit, které jsou členěné do tematických okruhů, které odpovídají vývojovým potřebám dětí.

5. Výchovná koncepce

Plán výchovy a péče je sestaven tak, aby díky jeho uplatnění bylo dosaženo klíčových kompetencí (kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, personální, sociální a občanské činnosti). Cílem DS je, aby děti vnímaly svět jako přirozené prostředí a místo, kde se cítí dobře a umí se v něm bezpečně pohybovat. Děti rozvíjíme nápodobou, prostřednictvím správně předkládaných vzorů. Snažíme se, aby co nejvíce věcí viděly v reálném prostředí, aby se naučily chápat souvislosti. Snažíme se vést děti k ekologii (např. třídění odpadu, šetření vodou atp.). Děti také hodně zapojujeme do praktických činností.

5.1 Alternativní směry ve výchově

Vycházíme z filozofie Marie Montessori

Dětem nabízíme podnětné a motivující prostředí k naplnění přirozených vývojových potřeb a adaptaci na své místo a čas, utvoření sebe sama a budování respektu jeden k druhému. Vytváříme jim také bezpečné, šťastné a zdravé prostředí pro jejich vývoj. Jako dospělí je vedeme a cíleně podporujeme, aby věci zvládaly co možná nejlépe samy. Tím se zvyšuje jejich sebevědomí, sebedůvěra a důvěra v okolí.

V batolecí třídě nabízíme 4 základní oblasti

Praktický život je plný reálných činností každodenního života, jako je zemetání, příprava svačinek, mytí nádobí, čištění oken, péče o rostliny či aranžování květin. Nezávislost v osobní péči je něco, o co přirozeně usilujeme. Naše prostředí dává mnoho příležitostí, aby si děti funkční nezávislost osvojily. Aktivity koordinace oko-ruka splňují potřeby nejmenších dětí získat kontrolu nad jejich tělem (především ruce), protože to má mimořádný význam pro lidské bytí. Oblast jazyka zahrnuje objekty, obrázkové karty a krásné knihy pro snažší pochopení světa kolem a poznání písní, básniček a povídek. Umění je oblast, která zahrnuje kresbu, malbu, práci s křídou, nůžkami, lepidlem nebo hlinou a také obsahuje úvod do světa hudby.

Ve svém přístupu k dětem využíváme zásad „Respektovat a být respektován“. Děti jsou vnímány v komunikaci a společném rozhodování jako partneři, kteří se mohou na společném rozhodování podílet. Spolu s dětmi jsou utvářeny aktivity. Každý má prostor vyslovit svůj názor, ale učíme se naslouchat a respektovat názor druhých.

Děti se „učí“ za podpory chůvy zvládat konfliktní situace. Snažíme se děti přivést k tomu, aby s druhým soucítily a dokázaly si uvědomit, jak se cítí ten druhý. Nejednáme z pozice moci dospělého. Průvodce je pro děti rádcem a vzorem. Mnoho aktivit vzniká na základě podnětů od dětí, průvodce je pouze dále rozvíjí. Podporujeme v dětech sebejistotu a sebeúctu. Snažíme se, aby pro ně skupina byla bezpečným prostorem, kde se děti mohou svobodně vyjádřit, a aby děti věřily v sebe a své schopnosti.

5.2 Rozvoj klíčových kompetencí

Pobytem v připraveném prostředí a ve věkově smíšeném malém kolektivu dětí je umožněn optimální rozvoj v hlavních oblastech kompetencí. Do programu zařazujeme tematické oblasti.

Dítě a jeho tělo

Záměrem úsilí chův v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a nervosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, rozvíjet je v sebeobslužných dovednostech a vést je ke zdravým životním návykům a postojům.

Z Montessori pedagogiky čerpáme aktivity pro rozvoj jemné i hrubé motoriky. Při každé činnosti je vedle činností koordinace oko-ruka, praktických dovednostech a jemné motoriky zapojena také hrubá motorika při potřebě si aktivitu přinést a po činnosti opět uklidit a odnést. Děti se při pohybu učí rozpoznat a respektovat své fyzické možnosti a hranice. Jemnou motoriku rozvíjíme pomocí manipulace s předměty aktivit. Do rozvoje dětí přirozeně zařazujeme chůzi, běh, skoky, lezení, házení, manipulaci s nejrůznějšími nástroji, náčiním. Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, smyslové hry (hmatové úkoly), sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání, úklid věcí, apod.) a osvojování si osobní hygieny.

Dítě a jeho psychika

Záměrem výchovného úsilí chův v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebnahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a rozvoje.

Vedeme děti ke schopnosti pozvat své vlastní hranice, pocity a potřeby, vnímat samy sebe. Děti vnímají, že se ve svých schopnostech a dovednostech přirozeně liší, každý však něčím vyniká. Velkou výhodou je věkově smíšený kolektiv, kde se mladší děti přirozeně „učí“ od starších (mladší děti ke starším vzhlíží jako k velkému vzoru a naopak starší se snaží s nadšením předvést své schopnosti). Zařazujeme podporu důvěry dítěte ve vlastní síly a schopnosti, dostatečné oceňování jeho snahy, jednoduché úkoly a činnosti umožňující dětem dosáhnout úspěchu, hry a činnosti vyžadující vůli a vytrvalost, výtvarné a dramatické činnosti, volnou hru, zkoumání vlastností nejrůznějších předmětů a materiálů, čtení a vyprávění pohádek nebo příběhů, rytmické hry a básničky.

Dítě a ten druhý

Záměrem úsilí chův v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů. Ve skupině vzniká celá řada sociálních interakcí, které vyžadují spolupráci, respekt nebo dohodu. Vždy platí, že chůva je příkladem a je ochotná se vším pomoci a navrhnout řešení situace. Jedním z našich nejdůležitějších hodnot je respektující přístup. Zařazujeme pozitivní příklady ze strany pečujících osob, dostatek příležitostí ke komunikaci, úkoly, ve kterých je potřeba spolupráce, podpora dětského přátelství, možnosti sdílení svých pocitů a prožitků s ostatními.

Dítě a společnost

Záměrem úsilí chův v oblasti sociálně - kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společné pohody ve svém sociálním prostředí. Přestože v této skupině máme děti batolecího věku a ještě s nimi nenavštěvujeme výstavy, divadelní představení nebo kulturní akce, podporujeme u nich rozvoj tvořivosti. Vedeme děti k pořádku a uklízení vypůjčených i vlastních věcí. V oblasti mravních hodnot se lektoři snaží být dobrým vzorem. Součástí našeho přístupu jsou vzory chování, tolerance, esteticky a sociálně připravené a pohodové prostředí (estetika vnitřního prostředí, zvelebování zahrady, úklid odpadků), poznávání hodnot věcí a lidského úsilí, pravidla a rituály, které zajišťují bezpečný a uspořádný prostor, seznamování se s literaturou, hudbou, výtvarným uměním, kultura, zvyky, příprava a realizace slavností a návštěvy tematických akcí (např. den Země, apod).

Dítě a svět

Záměrem úsilí chův v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu - vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí. Do programu zařazujeme přirozené poznávání pestrosti přírody, péči o zahradu a zvířata.

6. Spolupráce s rodiči

Snažíme se o úzkou spolupráci DS s rodiči. Rodiče jsou pravidelně informováni o dění ve skupině Marché Montessori; každý den dostávají zprávu o činnosti dětí během daného dne pravidelně sdílíme fotografie. Rodiče mohou pomáhat při rozvoji zázemí nebo spolupracovat při přípravě akcí pro děti i pro veřejnost (společná setkání, rodinné víkendové akce, pouštění draků, slavnosti, atd.). Vytvoření rodičovské komunity je důležité pro budování přátelských vztahů mezi rodiči, personálem a dětmi. Vzájemná podpora a komunikace umožňuje hladší řešení problémových situací, dává dětem intenzivnější pocit zázemí a důvěry.

7. Evaluační systém

7.1 Evaluace dětí

Evaluace dětí probíhá na základě průběžného pozorování dětí. Závěry jsou v případě potřeby předávány rodičům formou osobního sdělení. Prostor pro rozhovor je vyhrazen v konzultačních hodinách s lektorem a na rodičovské schůzce. Individuální záznamy o dětech jsou důvěrné, a mohou do nich nahlížet pouze rodiče příslušného dítěte. V rámci aktualizovaného webu informujeme o uplynulých událostech pomocí fotografií, případně popisem. Rodiče mají každý den možnost krátce mluvit s učitelkou při příchodu nebo odchodu dětí ze školky a nahlížet do „Knihy úrazů“. Z těchto sdělení se rodiče mohou dozvědět podrobné informace o proběhlých aktivitách.

7.2 Evaluace lektorů

Interní evaluace chův probíhá průběžně na evaluačních schůzkách. Lektoři si vedou deník s dílčími přípravami včetně vlastní reflexe a návrhů na zlepšení. Pečující osoby navštěvují odborné semináře a výchovně vzdělávací kurzy, zejména ty pořádané asociací Montessori škol. Sledujeme odborné články a časopisy s tématy Montessori pedagogika, environmentální výchova a předškolní vzdělávání. Navštěvujeme jiné školky a podobně smýšlející zařízení.

8. Použitá literatura

Montessori, Maria – Absorbující mysl, Tajuplné dětství, Objevování dítěte, Creative Development In The Child, Seldin, Tim - How To Raise An Amazing Child, Leblová, Eliška – Environmentální výchova ve školce, Kopřiva, Pavel a kolektiv – Respektovat a být respektován Rogge, Jan – Děti potřebují hranice, Svobodová, Eva a kolektiv – Vzdělávání v mateřské škole, Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV).

Schválil: Martin Šlenc

Marché Montessori z.s.
K trnkárn 6, 143 01 Praha 4
www.marche.cz
info@marche.cz
IČ: 01973479